

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ หาญผดุงกิจ, วิษณุ กัมทรรทิพย์, ชวลิต สันติกิจรุ่งเรือง, เฉิงจื่อเจิง, และสมชาย จิรพิณิจวงศ์. (2544) การแพทย์แผนจีน. *สารศิริราช*, 53(11), 846-856.
- กวรรณิการ์ พรหมเสาร์, และสรรสิริ อินจัน. (2540). ในปริษา อุปโยคน, และเสาวภา พรสิริพงษ์ (บรรณาธิการ), *การแพทย์พื้นบ้านกับการดูแลสุขภาพ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลหาดใหญ่. (2544). *การจำแนกประเภทผู้ป่วย*. สงขลา: มปท.
- กาญจนา ดีวิเศษ และคณะ (2540). ในเพ็ญภา ททรัพย์เจริญ, และอัญชลี จุฑะพุทธิ(บรรณาธิการ). *การแพทย์แผนไทยกับการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อเอชไอวี* (พิมพ์ครั้งที่ 2, หน้า 45-60). กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กรุงไกร เจนพานิชย์, และประเสริฐศักดิ์ ตู้อินดา. (2542). ผลของการนวดแบบเดิมของไทยต่อระบบไหลเวียนเลือด. *สารศิริราช*, 33(9), 575-581.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์, และชาติชาย มุกสง. (2545). *พรมแดน ความรู้ ประวัติศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุขไทย*. กรุงเทพมหานคร: แผนงานวิจัยสังคมและสุขภาพสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- โกวิท คัมภีรภาพ. (2544). *ทฤษฎีพื้นฐานการแพทย์แผนจีน*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทนิว-ไอดี จำกัด.
- ขวัญเรือน แพ้รุ่งสกุล. (2544). *สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดภาวะเครียดในผู้ป่วยตามการรับรู้ของผู้ป่วย และพยาบาลในหน่วยวิกฤตศัลยกรรม*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. (2542). *วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดกระบี่*. กรุงเทพมหานคร: มปท.
- คณะเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2546). *การแพทย์ทางเลือกในเมืองไทย*. (Online) Retived: [Feb/10 /2003] from http://www.msu.ac.th/pharma/Per_03.html.
- คณินิต บุรีเทศน์. (2540). *ผลของการใช้การพยาบาลระบบสนับสนุนครอบครัวในหอผู้ป่วยภาวะวิกฤตต่อระดับความวิตกกังวลของครอบครัวผู้ป่วย: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลศูนย์ชลบุรี*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- คุรุชิต อะห์มัด. (2541). *อิสลาม: ความหมายและคำสอน*. (จรัญ มะลูลีน, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อิสลามิก อะเคเดมี.

- โครงการพัฒนาเทคนิคการทำยาสมุนไพร, โครงการศึกษาการแพทย์ตะวันออก และมูลนิธิสาธารณสุขกับการพัฒนา. (2540). *ทฤษฎีแพทย์แผนจีน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- จنگล ศรีวัฒนา, และพรทิพา ศุภาราศรี. (2543). ความต้องการของญาติผู้ป่วยในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, (4)1, 53-56.
- จริน ศิริ. (2529). *ประวัติหมอกกลางบ้าน จังหวัดสงขลา*. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จักรกฤษณ์ ภูมิสวัสดิ์. (2545). สุขภาพองค์รวมและการแพทย์ทางเลือกกระบวนทัศน์ใหม่ ต่อการมองชีวิตและสุขภาพ. *วารสารสาธารณสุขมูลฐาน*, 3(3), 1-10.
- จันทร์พร ยอดยิ่ง. (2539). ความต้องการและการตอบสนองของความต้อการที่ได้รับของญาติผู้ป่วยวิกฤตในหอผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุ. *วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, ชลบุรี.
- จันทร์ภา จิตต์วิบูลย์. (2543). *การรับรู้สุขภาพและการดูแลตนเองตามทางเลือกในการรักษาของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาว*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- จิระภา ศิริวัฒนเมธานนท์, และกฤตยา แสงวงเจริญ. (2538). *ความคิดความเชื่อทางศาสนาและการรักษาโรคแผนโบราณ: กรณีศึกษาที่วัดชัยภูมิพิทักษ์ จังหวัดชัยภูมิ*. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- จิราจันทร์ คนทา. (2541). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การยอมรับการดูแลสุขภาพแบบพื้นบ้าน กับการปฏิบัติกรพยาบาลข้ามวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคเหนือตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- จิราภรณ์ เจริญเดช. (2545). *สมุนไพรไทย*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท โอเอส พรินต์ติ้ง เฮาส์ จำกัด.
- จิราลักษณ์ จงสถิตมัน. (2538). *การรักษาผู้ป่วยติดเชื้อเอดส์ด้วยการปฏิบัติธรรมะ : ศึกษาเฉพาะกรณีวัดดอยเก็ง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. รายงานการวิจัยศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จุฑามาศ ปัญจะวิสุทธิ์, สุภาภรณ์ ด้วงแพง, สมพร ศิริเต็มกุล, และวิไลวรรณ เนื่อง ณ สุวรรณ. (2536). การสำรวจความต้องการของญาติผู้ป่วยในภาวะวิกฤต. *ขอนแก่นเวชสาร*, 17(2), 33-43.

- จอนณะจ พึ่งจาด. (2546). การดูแลด้านจิตวิญญาณในผู้ป่วยระยะสุดท้าย. *วารสารพยาบาล*, 52(1), 11-15.
- เจือจันทร์ วัฒนกิจเจริญ. (2534). *เปรียบเทียบผลการนวดไทยประยุกต์กับการกัญยาพาราเซตามอล ต่อระดับการปวดศีรษะและระยะเวลาที่การปวดศีรษะลดระดับลงในผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะจากความเครียด*. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ฉวีวรรณ ไพรวัลย์. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การปฏิบัติกิจทางศาสนา พฤติกรรม การดูแลทางการพยาบาล กับความผาสุกทางด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ โรงพยาบาลบำรุงราศนาคร*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, และพรพิไล เลิศวิช. (2541). *วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัทเดือนตุลาการพิมพ์ จำกัด.
- เอก ธนะสิริ. (2544). *ทำอย่างไรชีวิตจะยืนยาวและมีความสุข* (พิมพ์ครั้งที่ 84). กรุงเทพมหานคร: บริษัท เซ็ท เอ็น ชู๊ท สตูดิโอ จำกัด.
- เอก ธนะสิริ. (2542). *สุดยอดแห่งพลังชีวิต*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท คราฟแมนเพาส์ จำกัด.
- เฉลียว ปิยะชน. (2537). *อายุรเวท: ศาสตร์แห่งชีวิต* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- เฉลียว ปิยะชน. (2539). *อายุรเวท วิถีสุขภาพตามธรรมชาติ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- ชวนพิศ ทานอง. (2541). *ประสบการณ์การเจ็บป่วยของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- ชินโอสถ หัสบำเรอ. (2542). ใน บรรจบ ชุณหสวัสติกุล (บรรณาธิการ). *สุขภาพทางเลือก 5 ข้อพิจารณา เรื่อง สมุนไพรใช้ผิดทางหรือพาลงผิด* (พิมพ์ครั้งที่ 2, หน้า 80-92). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รวมทรรศน์.
- ชีวัญญาณ. (2544). *การแพทย์ทางเลือก*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เพชรเกล้าแก้ว.
- ช่อลดดา พันธุ์เสนา. (2536). *การพยาบาลจิตสังคม ในผู้ป่วยภาวะวิกฤตตามแบบแผนสุขภาพ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด.
- ไชย ณ พล. (ม.ป.ป). *การบริหารดวงชะตาชีวิต*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันธรรมาธิปไตย.

- ไชยรัตน์ เพิ่มพิกุล. (2543). Critical care unit. ใน จงจิตต์ คณากุล. ปรีดาภรณ์ สีปากดี และ ประชิต ศราพันธุ์(บรรณาธิการ), *ภาวะวิกฤตในหออภิบาล การบำบัดรักษาพยาบาล เล่ม 1* (หน้า 1-5). กรุงเทพมหานคร: บริษัทหยุดการพิมพ์.
- ดลมนรจณ์ บากา, และแวอุเซ็ง มะแดเฮาะ. (2533). อิสลามศึกษาเบื้องต้น. รายงานการสัมมนาทางวิชาการอิสลามเรื่องอิสลาม: วิธีการดำเนินชีวิต. ปัตตานี: โครงการจัดตั้งวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์. (2539). อิสลามในสังคมไทย. ใน ฝ่ายวิชาการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (บรรณาธิการ), *เอกสารการสอนชุดวิชา ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 3, หน้า 466-499). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ดำรงดี สุานดี. (2520). *มานุษยวิทยา และวัฒนธรรม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เดือน คำดี. (2541). *ศาสนศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เดือนฉาย ชยานนท์. (2533). ICU. ใน ชาญ โพนงกุล, และศักดิ์ชัย ลิ้มทองกุล(บรรณาธิการ), *อายุรศาสตร์ในเวชปฏิบัติ 3* (หน้า 1-10). กรุงเทพมหานคร: บริษัท เยียร์บูคพับลิชเชอร์ จำกัด.
- ทวีเดช เจียรนัยขจร, จิราภา ปั่นทวางกูร, และวิษณุ ธรรมลิขิตกุล. (2545). การใช้การแพทย์ทางเลือกของผู้ป่วยภาควิชาอายุรศาสตร์โรงพยาบาลศิริราช. *สารศิริราช*, 54(10), 603-610.
- ทวีวัฒน์ ปุณทริกวิวัฒน์. (2543). *ไสยศาสตร์*: ปรากฏการณ์ของสังคมไทย. ใน พิทยา ว่องกุล (บรรณาธิการ). *ไสยศาสตร์ครองเมือง* (หน้า 88-117), กรุงเทพมหานคร: บริษัททอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ทองไคร นาโควงค์. (2543). *ภาวะสูญเสียอำนาจของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยวิกฤต*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ทองใบ หงษ์เวียงจันทร์. (2540). *สุขภาพบำบัดโรค* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- ทัศนีย์ ทองประทีป, พิสมัย พิทักษาวรรการ, และสุนีย์ พนาสกุลการ. (2544). กระบวนทัศน์ทางการพยาบาลตามแนวคิดเชิงพุทธศาสนา. *วารสารการพยาบาล*, 16(3), 13-24.
- ทัศนีย์ ทองประทีป. (2545). การส่งเสริมสุขภาพจิตด้านจิตวิญญาณ. *วารสารสภาการพยาบาล*, 17(3), 51-61.

- ทิพย์ภา เชษฐัฐชาวลิต, สุรพันธ์ ปราบตรี, อรวรรณ หนูแก้ว, และเยาวนาถ สุวลักษณ์. (2542). พฤติกรรมของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเชิงพื้นที่ในบ้านของประเทศไทย. *วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 19(2), 23-37.
- ทิพย์วัลย์ โภธิแทน. (2543) การฝึกสติให้อยู่กับปัจจุบัน: ทางเลือกในการบำบัดทางการพยาบาล และส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม. *เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการ การดูแลสตรีเรื้อรังแบบองค์รวม* วันที่ 6-10 มีนาคม 2543. ขอนแก่น: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิวา ธรรมอำนาจโชค. (2530). *พุทธศาสนาและการรักษาพยาบาล วิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์ในการรักษาพยาบาลชาวบ้าน ในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต(ศาสนาเปรียบเทียบ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ธนิดา เขียวธำรงสุข และภาวนา กীরติยศวงศ์. (2541). การพยาบาลผู้ป่วยใกล้ตาย: การดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 6(2), 22-25.
- ธรรมทิพย์ ไชหาญฟ้า. (2541). *พลังเหนือธรรมชาติเพื่อการบำบัดโรค*. กรุงเทพมหานคร: ยูโรปาเพรส บริษัท จำกัด.
- ธรรมทิพย์ ไชหาญฟ้า. (2541). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการบำบัดด้วยพลังจักรวาล (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพมหานคร: แองเดอนาซีออนนาล เพรส.
- ธันย์ ไสภาคย์. (2544). *เมื่อหมอบเป็นมะเร็ง ภาค 2. ยุทธศาสตร์สุดท้ายในการต่อสู้กับมะเร็ง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ธรรธรรมแก้ว เชื้อเมือง. (2541). *พลังจักรวาล กับการรักษาโรค*. กรุงเทพมหานคร: ยูโรปาเพรส บริษัท จำกัด.
- ธารินี ปากสิทธิ์. (2542) ความต้องการของญาติผู้ป่วยวิกฤต: ปัญหาและการพยาบาลจากประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยอุบัติเหตุ. *วารสารอุบัติเหตุ*, 18(2), 54-57.
- ธิดิมา วทานีเยเวช. (2540). *ความต้องการของสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยวิกฤตตามการรับรู้ของตนเองและของพยาบาล*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นพนนท์. (2540). *พลังจักรวาลรักษาโรค*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทฐานการพิมพ์ จำกัด.

- นันทพร ศรีน้อม. (2544). *ประสบการณ์การเผชิญปัญหาของผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- นิตยา สมบัติแก้ว. (2537). *ผลของการใช้เทคนิคการผ่อนคลายอารมณ์ต่อระดับความวิตกกังวลในผู้ป่วยมะเร็งบริเวณศีรษะและคอก่อนรับการรักษาด้วยรังสี*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นิตา ชูโต. (2540). *การวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร: พี.เอ็น.การพิมพ์.
- นุรุตดิน สาริมิง. (2540). *แนวทางของศาสนาอิสลามเกี่ยวกับความตายและการปฏิบัติต่อคนไข้ในมรณวิถึ*. *วารสารสงขลานครินทร์*, 3(1), 75-90.
- นฤมล สิ้นสุพรรณ. (2539). *สถานภาพและทิศทางการวิจัย การแพทย์แผนไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- บรรจบ ชุณหสวัสดิกุล. (2544). *หมอนในบ้าน 2: ตำราและประสบการณ์ ศาสตร์ธรรมชาติรักษาตนเอง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รวมธรรม.
- บรรยง บุญฤทธิ์. (2539). *ศาสตร์ลับโยคี (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพมหานคร: ธีระการพิมพ์.
- บุปผา ชอบใช้. (2536). *ความต้องการด้านจิตวิญญาณของผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- บุศรา กาญจนบัตร. (2545). *การแพทย์แผนปัจจุบันของ อสม.: กรณีศึกษา จังหวัดขอนแก่น*. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 25(1), 14-22.
- เบญจา ยอดดำเนิน - แอ๊ดติ๊กซ์. (2542). *พฤติกรรมสุขภาพ: ปัญหา ตัวกำหนด และทิศทาง*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประคอง อินทรสมบัติ. (2536). *ภาวะเครียดของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล*. ในสมจิต หนูเจริญกุล (บรรณาธิการ), *การพยาบาลทางอายุรศาสตร์ เล่ม 3* (พิมพ์ครั้งที่ 8, หน้า 1-7). กรุงเทพมหานคร: บริษัททวิศิษฏ์สินจำกัด.
- ประณีต ส่งวัฒนา, วิชาวี คงอินทร์ และ เพลินพิศ ฐานิวัฒนานนท์. (2543). *ความเหมือนและความแตกต่างในการวิจัยเชิงคุณภาพทางการพยาบาล ปริญญาการณวิทยา ทฤษฎีพื้นฐานและชาติพันธุ์วรรณา*. *วารสารสภาการพยาบาล*, 15(2), 12-23.
- ประทีป ชุมพล. (2544). *ประวัติศาสตร์การแพทย์แผนไทย*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อาคีไทม์ จำกัด.

- ประโยชน์ วงศ์สินสุข. (2530). *การรักษาด้วยความร้อนและไฟฟ้า*. กรุงเทพมหานคร: โปศาลการพิมพ์.
- ประเวศ วะสี. (2543). *บนเส้นทางชีวิต: สุขภาวะทางจิต สุขภาวะทางจิตวิญญาณ*. *หมอชาวบ้าน*, 22(261), 41-46.
- ประสิทธิ์ สันติวัฒนา. (2532). *ปวงปรัชญาจีน*. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- ปิยาภรณ์ รัตนสุนทร. (2544). *ประสบการณ์ความปวดและการจัดการความปวดของผู้ป่วยมะเร็งอวัยวะสืบพันธุ์สตรี*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ผกากรอง ตั้งสุขล. (2545). *ประสบการณ์ของผู้สูงอายุในการบำบัดอาการปวดข้อเข่าเสื่อม ด้วยภูมิปัญญาพื้นบ้าน*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- พระเทพโสภณ (ประยูร มีฤกษ์). (2543). *โลกทัศน์ของชาวพุทธ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ). (2540). *พุทธศาสนากับชีวิตและสุขภาพ*. ใน *กัญจนา ตีวิเศษ (บรรณาธิการ), พุทธธรรมนำสุขภาพดี* (หน้า 8-11). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2537). *พิธีกรรม ใครว่าไม่สำคัญ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2539). *การแพทย์ไทย: ทางเลือกในยุคโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- พระธรรมปิฎก (ปอ.ปยุตโต). (2542). *การแพทย์ยุคใหม่ในพุทธทัศน์*. กรุงเทพมหานคร: ธีรอรุณการพิมพ์.
- พระมหาจรรยา สุทธิญาโน. (2543). *พระพุทธศาสนากับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม*. สงขลา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- พวงเพชร ยั้ววัฒนพันธ์. (2540). *ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของมารดาผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยหนักกุมารเวชกรรม*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลแม่และเด็ก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- พัชรี คมจักรพันธ์. (2544). *ประสบการณ์การใช้บริการสุขภาพทางเลือกในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- พิกุล นันทชัยพันธ์. (2539). *รูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการดูแลตนเองของผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวีเอดส์*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- พิทยา ว่องกุล. (2543). บทนำ ศาสนาพุทธกับไสยศาสตร์: พัฒนาการของพระเครื่องสู่พุทธไสยศาสตร์. ใน พิทยา ว่องกุล (บรรณาธิการ), *ไสยศาสตร์ครองเมือง* (หน้า 1-13). กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์ พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- พิมพ์วัลย์ ปรีดาสวัสดิ์. (2530). แนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง ใน พิมพ์วัลย์ ปรีดาสวัสดิ์, เพ็ญศรี กวีวงศ์ประเสริฐ, และอรัญญา ปุณณัน (บรรณาธิการ), *การดูแลสุขภาพตนเอง: ทัศนะทางสังคมวัฒนธรรม*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข.
- พีไลรัตน์ ทองอุไร. (2542). ภาวะจิตสังคมในผู้ป่วยเรื้อรัง. *วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 19(2), 38-47.
- พีระ บุญจริง. (2541). *การแพทย์แผนโบราณ ภูมิปัญญาบรรพชน*. ราชบุรี: ธรรมรักษ์การพิมพ์.
- เพลินพิศ สุานีวิฒนานนท์. (2544). มโนทัศน์เกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินและวิกฤต. ใน อุไรศรีแก้ว, ทิพมาส ชินวงศ์, และเพลินพิศ สุานีวิฒนานนท์ (บรรณาธิการ), *ตำราการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (อายุรศาสตร์)* (หน้า 2-12). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอส ซี วี ปริซิเนลส์.
- เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ, อรุณพร อธิฐรัตน์, และปราณี รัตนสุวรรณ. (2543). สุขภาพทางเลือก: ต้นทุนและผลการอบไอน้ำด้วยสมุนไพรต่อการบรรเทาความเจ็บป่วยผู้ป่วยเอดส์ที่รับการรักษาในวัดแห่งหนึ่งในภาคใต้. *วารสารการแพทย์แผนไทย*, 4 (4), 66-67.
- เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย. (2543) สุขภาพทางเลือก: ศาสตร์เพื่อเสริมการดูแลตนเอง. *วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 20(2), 169-174.
- เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย. (2535). การวิจัยเชิงคุณภาพทางการพยาบาล: วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า. *วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 12(2), 38-42.
- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ, พุทธินันท์ สุขพรวรกุล, และวรินทร์า ไกยวงศ์. (2542). พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย: รั้งป้องกันภูมิปัญญาไทยและความหลากหลายทางชีวภาพ. *วารสารการแพทย์แผนไทย*, 3 (3), 52-55.

- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ, ภัทราพร ตั้งสุขฤทัย, และคัญทมาลา สิทธิไกรพงษ์. (2544). คลายเครียด ด้วยการแพทย์แผนไทย. *วารสารการแพทย์แผนไทย*, 5 (5), 43-51.
- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. (2537). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการแพทย์แผนไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. (2537). *พระคัมภีร์ สมุฏฐานวินิจจัย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. (2539). *การแพทย์แบบองค์รวม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. (2540). พุทธศาสนากับการแพทย์แผนไทย. ใน กัญจนา ดีวิเศษ (บรรณาธิการ), *พุทธธรรมนำสุขภาพดี* (หน้า 12-19). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. (2540). ศาสนากับสุขภาพ. ใน กัญจนา ดีวิเศษ (บรรณาธิการ), *พุทธธรรมนำสุขภาพดี* (หน้า 1-7). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. (2544). การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการแพทย์แผนไทยในการให้บริการผู้ป่วยในระบบบริการสาธารณสุขของรัฐ. *วารสารการแพทย์แผนไทย*, 5 (5), 1-11.
- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. (2544). *การแพทย์แผนไทยสำหรับนักศึกษาแพทย์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. (2545). *การแพทย์แผนไทย สายใยแห่งชีวิตและวัฒนธรรม 3*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ) จำกัด.
- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. (2545). ทรรศนะด้านการแพทย์แผนไทยกับการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าสู่ความยั่งยืน. *วารสารสาธารณสุขมูลฐาน*, 3(3), 32-39.
- ม. อึ้งอรุณ. (2543). *กอดจุด หยุดสารพัดโรค*. นนทบุรี: บริษัท โอเอ็นจี การพิมพ์ จำกัด.
- มนตรี ภูมี. (2545). *สุขภาพแบบองค์รวม: มุ่งย่นการแพทย์ตะวันออก*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น.
- มนัสนันท์ นาคเกิด. (2542). *พลังใจในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพหน่วยวิกฤต*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- มะลิ ลีวนานนท์ชัย, และกาญจนา ตั้งชลทิพย์. (2534). *ระบบความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมกรรมการรักษาโรคกระดูก ด้วยระบบการแพทย์แผนโบราณ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

- มานพ ประภาษานนท์. (2543). *นวดไทย สัมผัสบำบัดเพื่อสุขภาพ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี การพิมพ์ จำกัด.
- มานิต ศรีสุภานนท์, และจำลอง ดิษยวณิช. (2542). การตายและภาวะใกล้ตาย. ในมานิต ศรีสุภานนท์, และจำลอง ดิษยวณิช (บรรณาธิการ), *ตำราจิตเวชศาสตร์* (หน้า 421-432). เชียงใหม่: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- มานี ชูไทย. (2544). *หลักการอิสลามที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุข* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย. (2542). *สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 2*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ยงค์ศักดิ์ ตันติปฏิภ. (2541). การแพทย์พหุลักษณะ. ใน *โครงการฟื้นฟูการนวดไทย มูลนิธิสาธารณสุขกับการพัฒนาและคณะ (บรรณาธิการ), ตำราการนวดไทย เล่ม 1* (หน้า 37-43). กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสาธารณสุขกับการพัฒนา.
- ยศ สันติสมบัติ. (2544). *มนุษย์กับวัฒนธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยศ สันติสมบัติ. (2537). *มนุษย์กับวัฒนธรรม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- โยจิ รามชาราคา. (2539). *ศาสตร์ลับโยคี* (พิมพ์ครั้งที่ 2) (บรรยาย บุญฤทธิ, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์น้องใหม่.
- ระวีวรรณ ชินะตระกูล. (2539). *เทคนิคการวิจัย: การวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด การพิมพ์.
- ระวีวรรณ ชินะตระกูล. (2544). *การวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท มิตรภาพการพิมพ์ และสตีวดีโอ จำกัด.
- ระวีวรรณ ถวายทรัพย์. (2545). ความผาสุกทางจิตวิญญาณของผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์. *วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่*.
- รังสรรค์ จันต๊ะ. (2544). *ภูมิปัญญาพื้นบ้าน: มิติทางวัฒนธรรมในการดูแลรักษาผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ในภาคเหนือของประเทศไทย*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์มิ่งเมือง.
- รังสิยา นารินทร์. (2543). การแพทย์แผนไทยในยุควิกฤต. *วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 20 (3), 263-266.

- รัตนันตนา อ้นภู. (2545). *ความเข้มแข็งอดทน และความเครียดของสมาชิกครอบครัวผู้ป่วยที่รับการรักษาในหอผู้ป่วยหนักโรคหัวใจ*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- รุจา ภูไพบูลย์. (2541). *การพยาบาลครอบครัว แนวคิดทฤษฎีและการนำไปใช้* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: วี เจ พรินติ้ง.
- โรจน์ จินตนาวัฒน์. (2537). *ผลของการใช้เทคนิคการผ่อนคลายกล้ามเนื้อต่อระดับความเจ็บปวดในผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่าง*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ลลิตา ธีระสิริ, และนิทรพร รุจนวิศาล. (2544). *บำบัดโรคด้วยการแพทย์ทางเลือก* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัท ริดเดอร์ ไตเจสท์ (ประเทศไทย) จำกัด.
- วงรัตน์ ไสสุข. (2544). *ความต้องการทางด้านจิตวิญญาณและการปฏิบัติเพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตวิญญาณของญาติผู้ป่วยวิกฤต*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- วสุ กาญจนหัตถกิจ, ประดิษฐ์ ประทีปะวงษ์, และอรฉัตร โตษยานนท์. (2541). *การศึกษาความชุกในการใช้การรักษาแบบทางเลือกของผู้ป่วยปวดหลังเรื้อรังในโรงพยาบาลศิริราช*.
- วันเพ็ญ บุญสวัสดิ์. (2544). *ผลการวางแผนไทยต่อการงดปวดในผู้ป่วยมะเร็ง*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- วิจิตรา กุสุมภ์. (2544). *การพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วน สามัญนิติบุคคลสหประชาพานิชย์.
- วิจิต วัฒนวิบูล, และวิวัฒน์ วัฒนวิบูล. (2539). *ปรัชญาแนวคิดพื้นฐาน การแพทย์ตะวันออก-ตะวันตก*. กรุงเทพมหานคร: ยูโรปา เพรส บริษัท จำกัด.
- วิภา ดุรงค์พิศษุ์กุล. (2545). *ความต้องการของครอบครัวผู้ป่วยเรื้อรังระยะสุดท้ายของชีวิต*. *รามาริบัติพยาบาลสาร*, 8 (1), 56-60.
- วิภาวี คงอินทร์. (2537). *การพยาบาลผู้สูงอายุ*. สงขลา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิรัช นีราวุธ. (2539). *วิถีทางแห่งพุทธศาสนกับการดูแลรักษาผู้ป่วยติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์กรณีศึกษา: การฝึกสมาธิเพื่อสุขภาพ ณ วัดดอยเก็ง*. *วารสารวิชาการสาธารณสุข*, 5(1), 8-16.

- แสอุซึ่ง มะแดเฮาะ. (2542). บทบาทมัสดิในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารสงขลานครินทร์*, 5 (2), 123-136.
- ศิริพร จิรวัดน์กุล. (2539). การพยาบาลข้ามวัฒนธรรม. *วารสารพยาบาล*, 45(1), 8-16.
- ศิขริน. (2546). *อายุรเวท ศาสตร์แห่งชีวิต*. กรุงเทพมหานคร: เพ็ญฟ้า พรินติ้ง.
- สนิท สมัครการ. (2539). *ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย วิเคราะห์เชิงสังคม-มานุษยวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์.
- สมจิตร ทองประดับ. (2541). *หมอล้างจักรวาล*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด.
- สมนึก ศิริพานทอง. (2545). ศาสตร์การแพทย์ทางเลือกเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพทั่วไปในโรงพยาบาล. *วารสารสาธารณสุขมูลฐาน*, 3(3), 12-30.
- สมบุญ สุธำราญ. (2530). *ความเชื่อทางศาสนาและพิธีกรรมของชุมชนชาวจีน*. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมประสงค์ พระสุจันทรทิพย์ และคมกฤช แคนยุกต์. (2545). *ร่องทางรอด กับแพทย์ทางเลือก*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ครีเอทีฟส์.
- สมพร ชินโนรส, และวันเพ็ญ ปานยิ้ม. (2544). การนวดจุดฝ่าเท้ากับการบรรเทาความปวด. *รามาศิษย์สาร*, 7 (3), 220-226.
- สมพร ภูதியานันต์. (2542). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยว่าด้วยสมุนไพรกับการแพทย์แผนไทย (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- สมศักดิ์ นวลแก้ว. (2546). *การแพทย์แผนไทย*. (Online) Retived: [Feb./ 15 / 2003] from http://www.msu.ac.th/pharma/Per_03.html.
- สมสมัย สุธีรศานต์, และพิกุลรัตน์. (2545). คุณภาพการดูแลด้านจิตสังคมตามการรับรู้ของผู้ป่วยโรงพยาบาลสงขลานครินทร์. *รามาศิษย์พยาบาลสาร*, 8 (1), 28-38.
- สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ ประเทศไทย. (2543). *พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน: พร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย*. ราชอาณาจักร ซาอุดีอาระเบีย: ศูนย์กษัตริย์ ฟ้าฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน แห่งนครมาดีนะฮ์.
- สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ ประเทศไทย. (2538). *ความหมายอัลกุรอานเป็นภาษาไทย ภาค 3 หน้าที่ 21-30 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

- สวาท กองแก้ว. (2543). *ปัจจัยที่ผู้ป่วยกระดูกหักไม่ยินยอมรับการรักษาคณ* โรงพยาบาล
นราธิวาสราชนครินทร์ จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- สันต์ หัตถิรัตน์. (2542). *สิทธิที่จะอยู่หรือตาย และการดูแลผู้ป่วยที่หมดหวัง*. กรุงเทพมหานคร:
 สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- สัมพันธ์ เตชอุทิก. (2536). *คู่มือชีวิต: จิตใจใคร่หรือไม่สำคัญ*. *เนชั่นสุดสัปดาห์*, 1(33), 68-69.
- สิริวัฒน์ คำวันสา. (2539). *สะท้อนวัฒนธรรมไทย เล่ม 2*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาหนังสือ
 กรมวิชาการ.
- สาทิส อินทรกำแหง. (2544). *การแพทย์ทางเลือก*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
 จำกัด (มหาชน).
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่ม 8. (2546) *การแพทย์สมัยโบราณของประเทศอินเดียและจีน*.
 (Online) Retived: [Feb /10/ 2003] from
<http://kanchanapisek.or.th/kp6/BOOK8/chapter1/t8-1-11.htm>.
- สุขจันทร์ พงษ์ประไพ. (2545). *การแพทย์ทางเลือก*. (Online) Retived: [Nov./ 15 / 2002] from
<http://www.rehabmed.or.th/royal/rc-thai/research/article01.htm>.
- สุเจริญ ธม มรโต. (2539). *สองคน-สองธรรม: ประเพณี ชาวไทยและชาวจีน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*.
 กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- สุนิศา สุขตระกูล. (2544) *ความต้องการในภาวะสูญเสียและเศร้าโศกของสมาชิกในครอบครัวผู้
 ป่วยภาวะใกล้ตาย*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและการ
 พยาบาลจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สุพัตรา สุภาพ. (2543). *สังคมและวัฒนธรรมไทย: ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี*.
 กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สุรเกียรติ อชานภาพ. (2539) *การแพทย์ทางเลือก*. *หมอชาวบ้าน*, 17(204), 68-69.
- สุวัฒน์ จันทรจำนง. (2540). *ความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับปรัชญาและศาสนา*. กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์อัสติน เพรส.
- สุวิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์, ดิลก วุฒิพานิชย์, และประสิทธิ์ ชินการณ. (2544). *จีนทักษิณ: วิถีและพลัง*.
 กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว).
- สุภางค์ จันทวานิช. (2540). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
 แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุภาวงศ์ จันทวานิช. (2542). *การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวงศ์ จันทวานิช. (2542). *การวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวงศ์ จันทวานิช. (2543). *การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพ สุวรรณเวช. (2543). การรับรู้เกี่ยวกับสุขภาพและความต้องการของผู้ป่วยหอบหืดและปอดอุดกั้นเรื้อรังในระยะหอบหืดน้อย. *รามาทิปตีพยาบาลสาร*, 6 (1), 6-10.
- สุภารัตน์ ไวยชีตา, ชื่นฤดี คงศักดิ์ตระกูล และวิมลวัลย์ วโรฬาร. (2542). ความต้องการและการตอบสนองความต้องการที่ได้รับของครอบครัวผู้ป่วยภาวะวิกฤตที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย ไปชียู โรงพยาบาลรามาทิปตี. *รามาทิปตีพยาบาลสาร*, 5 (3), 186-199.
- สุวัฒน์ จันทรวงศ์. (2540). *ความเชื่อของมนุษย์ เกี่ยวกับปรัชญา และศาสนา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ อลิอันเพรส.
- สุวิทย์ปรัชญาปารมิตา. (2541). *โรคสามัญ กับทางเลือกในการรักษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สาระ.
- เสรี พงศ์พิศ. (2539). หน่วยที่ 8 ไสยศาสตร์ในสังคมไทย. ใน *สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิธีราช (บรรณานุกรม), เอกสารการสอนชุดวิชา : ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย (หน่วยที่ 8-15, พิมพ์ครั้งที่ 3, หน้า 283-348)*. กรุงเทพมหานคร: ชวนพิมพ์.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2544). *สำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2543 จังหวัดสงขลา*. กรุงเทพมหานคร: กองคลังข้อมูลและสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- เสาวนีย์จิตต์หามาต. (2535). *วัฒนธรรมอิสลาม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ทางนำ.
- เสาวภา พรสิริพงษ์, และพรทิพย์ อุดมรัตน์. (2538). การแพทย์แผนไทย: ความเกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรมไทย. *การประชุมวิชาการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เนื่องในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบนักษัตร วันที่ 30 พฤศจิกายน 2538*. กรุงเทพมหานคร: โรงแรมรอยัลซิติ.
- เสาวภา พรสิริพงษ์, พรทิพย์ อุดมรัตน์, และเพ็ญนภา ทรัพย์เจริญ. (2539). *การศึกษาภูมิปัญญาหมอพื้นบ้าน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิก จำกัด.
- เสาวภา พรสิริพงษ์, เพ็ญนภา ทรัพย์เจริญ, พรทิพย์ อุดมรัตน์, และมุกดา เสถียรวัฒน์ชัย. (2539). *สถานภาพและทิศทางการวิจัย การแพทย์แผนไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

- เสาวภา พรศิริพงษ์. (2542). การศึกษาความหมาย การแบ่งประเภท และการเปรียบเทียบความเจ็บป่วยในการแพทย์แผนไทย. *วารสารการแพทย์แผนไทย*, 3 (3), 29-40.
- แสงจันทร์ทองมาก.(2541). *การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ เล่ม 4*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ยุทธินทร์.
- หลวงปู่พุทธอิสระ. (2544). ปุจฉา- วิสัชนา ภูมิปัญญาพุทธกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม. *รายงานการประชุมวิชาการประจำปี 2544. เรื่องภูมิปัญญาตะวันออกสู่การพยาบาลแบบองค์รวม : ภูมิปัญญาท้องถิ่น*. สงขลา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- หะสัน หมัดหมาน. (2529). อิสลาม: วิธีการดำเนินชีวิต. *รายงานการสัมมนาทางวิชาการอิสลาม เรื่อง อิสลาม: วิธีการดำเนินชีวิต วันที่ 20-22 กรกฎาคม 2528*.ปัตตานี: โครงการจัดตั้งวิทยาลัยอิสลามศึกษา.
- อนงค์ ประสารณ์วณิช. (2544). *ความปวดและการจัดการกับความปวดด้วยตนเองและทีมสุขภาพ: ประสบการณ์ของผู้ป่วยแผลไฟไหม้*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- อมร ศรีสุชาติ. (2544). *สายรากภาคใต้: ภูมิลักษณะ รูปลักษณะ จิตลักษณะ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- อมรา มลิลลา. (2540). สมานทิกับสุขภาพ. ใน กัญญา ตีวิเศษ (บรรณาธิการ), *พุทธธรรมนำสุขภาพดี* (หน้า 20-29). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- อรยา เขียมชื่น. (2544). *รีดเดอร์ไดเจสท์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัท รีดเดอร์ส ไดเจสท์ (ประเทศไทย) จำกัด.
- อรัญญ์ เจริญชาติ. (2544). *คนเคยตายแล้วให้ฟัง*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิชเชนส์ ฟันด์ติ้ง เซนเตอร์ จำกัด.
- อรสรวง บุตรนาค. (2544). โรคคนเมืองกับไทรเวชศาสตร์. *ใกล้หมอ*, 25 (9), 59-63.
- อรุณพร อธิรัตน์, และวีรพัฒน์ เงามธรรมทัศน์. (2538). ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการแพทย์แผนไทยและแพทย์แผนปัจจุบันสอดคล้องหรือแยกออกจากกัน. *การประชุมวิชาการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เนื่องในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบนักษัตร วันที่ 30 พฤศจิกายน 2538*. กรุงเทพมหานคร: โรงแรมรอยัลซิตี.
- อัครัท มิธชา กุลาม อะห์มัด. (2539). *ปรัชญาแห่งคำสอนของศาสนาอิสลาม*. (สฟีลา เฟลคทเนอร์, ผู้แปล). สงขลา: มปท.

- อัจฉรา ต้นศรีรัตนวงศ์. (2541). การเยียวยาต้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี ที่นับถือศาสนาพุทธ. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- อาภรณ์ เชื้อประไพศิลป์. (2544). การพยาบาลแบบองค์รวมที่ผสมผสานภูมิปัญญาตะวันออกในภาวะวิกฤต. ใน อุไร ศรีแก้ว, ทิพมาส ชิดวงศ์, และเพลินพิศ สุานินวัฒนานนท์ (บรรณาธิการ), *ตำราการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (อายุรศาสตร์)* (หน้า 14-29). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอส ซี วี บริติเนสส์.
- อาภรณ์ เชื้อประไพศิลป์, วิมลรัตน์ จงเจริญ, และอุไร หัตถกิจ. (2544). สรุปแนวทางการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การพยาบาลแบบองค์รวม. *รายงานการประชุมวิชาการประจำปี 2544 เรื่อง ภูมิปัญญาตะวันออกสู่การพยาบาลแบบองค์รวม: ภูมิปัญญาท้องถิ่น วันที่ 23-25 พฤษภาคม 2544*. สงขลา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อาภรณ์ เชื้อประไพศิลป์. (2544). วิทยุพัฒนาการพัฒนภูมิปัญญาตะวันออกในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม. *รายงานการประชุม เรื่อง ภูมิปัญญาตะวันออกสู่การพยาบาลแบบองค์รวม: ภูมิปัญญาท้องถิ่น วันที่ 23-25 พฤษภาคม 2544*. สงขลา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อามีนะห์ คำงผล. (2544). *สารานุกรมเกี่ยวกับชีวิตมุสลิม*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท นัทชา พับลิชชิ่ง จำกัด.
- อุบลวรรณ กิติรัตน์ตระการ. (2541). *การศึกษาความต้องการของสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยวิกฤตจากการบาดเจ็บที่สมองเฉียบพลัน*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- อุดม เพชรสังหาร. (2541). ภาวะสุขภาพจิตของผู้ใช้บริการหมอดูในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น. *วารสารกรมสุขภาพจิต*, 5(2), 57-72.
- อุไร นิโรจน์นธ์. (2539). *ผลการวัดต่อความเจ็บปวดและความทุกข์ทรมานในผู้ป่วยมะเร็ง*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- อุไรวรรณ โพรังพนม. (2545). *ผลของการร่ำรวยเงินซึ่งต่ระดับน้ำตาลเกาะเม็ดเลือดในผู้ป่วยเบาหวาน*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2540). *ภูมิปัญญาชาวบ้านที่ภูมิภาค: วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2544). *ภูมิปัญญาชาวบ้าน กับกระบวนการเรียนรู้และการปรับตัวของชาวบ้านไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- เอเธล อาร์ เนลสัน, และกิตติพร ตันตระรุ่งโรจน์. (2545). *นิเวศศาสตร์: รักษาสุขภาพแบบครบวงจร*. กรุงเทพมหานคร: เอเวอร์กรีนบุ๊ก.
- แอนดรู ไวล์. (2545). *พลังบำบัด (พิมพ์ครั้งที่ 3) (อำนวยการ, ผู้แปล)*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- แอนดรู ไวล์. (2544). *8 สัปดาห์สู่สุขภาพยอดเยี่ยม (พิมพ์ครั้งที่ 3) (อำนวยการ, ผู้แปล)*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- Abels, L. (1986). *Critical care nursing: A physiologic approach*. St. London: The C. V. Mosby company.
- Amenta, M. R. (1986). *Nursing of the terminally ill*. Boston: Little Brown and company.
- American Association of Critical - Care Nurses. (1986). *Education standards for critical car nursing*. St. London: The C. V. Mosby company.
- Annell, M. (1996). Hermeneutic phenomenology: philosophical perspectives and current use in nursing research. *Journal of Advance Nursing*, 23(4), 705-713.
- Baner, M. W., & Gaskell, G. (2000). *Qualitative researching with text, Image and sound*. London: Sage Publications.
- Benner, P., Hooper – Kyriakidis, P., & Stannard, D. (1999). *Clinical wisdom and interventions in critical care*. Philadelphia: W.B. Saunders company.
- Bergman, R. (1990). *Nursing research for nursing practice*. London: Chapman and Hall.
- Burns, N., & Grove, S.K. (2001). *The practice of nursing research*. Philadelphia: W.B. Saunders company.
- Charlene, A. W. (1999). Heart failure : Living with uncertainty. *Progress in Cardiovascular Nursing*, Summer, p.85-91.
- Clarke, D. B., & Barnes, A. D. (1980). *Intensive care for nurses (3 rd ed)*. Oxford: Blackwell Scientific Publications.

- Clark, C. C. (2000). *Integrating complementary health procedures into practice*. New York: Springer Publishing Company, Inc.
- Craven, R. F., & Hirnle, C. L. (2000). *Fundamental of Nursing: Human health and function* (3 rd ed.). Philadelphia: Lippincott.
- Creswell, J. W. (1994). *Research design qualitative and quantitative approaches*. United States of America: Sage Publication, Incs.
- Creswell, J. W. (1998). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions*. United States of America: Sage Publication, Incs.
- Crookes, P., & Daries, S. (2002). *Research into practice* (4 th ed.). London: Bailliere Tindall.
- Crotty, M. (1998). *The foundations of social research*. Singapore: KHL Printing Co. Ltd.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (2000). *Handbook of qualitative research*. Thousand Osks: Sage Publications, Inc.
- Dimond, B., & Courtenay, H. (1998). *The legal aspects of complementary therapy practice: A guide for health care professionals*. Edinburgh: Churchill Livingstone.
- Dohert, M. H., Plowfield, L., Ware, C., & West, C. M. (1999). In L. Bucher, & S. Melander (Eds.), *Critical care nursing* (p. 51-75). Philadelphia: W.B. Saunders company.
- Dolan, J. T. (1991). *Critical care nursing: Clinical management through the nursing process*. Philadelphia: F.A.Davis company.
- Dreyfus, H. (1991). *Being - in the - world: A commentary on Heidegger' s being and time*. Massachusetts: MIT Press.
- Eckle, N. J. (1996). Family presence - where would you want to be ?. *Critical care nurse*, 16 (1), 102.
- Fontain, K. L. (2000). *Healing practices: Alternative therapies for nursing*. Rio de Janeiro : Editora Prentice-Hall do Brasil, Ltda.
- Frawley, D., & Lad, V. (2000). *The yoga of herbs: An ayurvedic guide to herbal medicine*. Delhi: Motilal Banarsidass publishers.

- Gadamer, H. G., & Linge, D. E. (1977). *Philosophical hermeneutics*. Los Angeles: University of California Press.
- Gaglione, K. M. (1984). Assessing and intervening with families of CCU patient. *Nursing Clinics of North America*, 19(3), 427-432.
- Germain, C. (1999). Cultural issues in critical care nursing. In L. Bucher, & S. Melander (Eds.), *Critical care nursing* (p. 93 -105). Philadelphia: W.B. Saunders company.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Effective evaluation* (2nd ed.). San Francisco: Jossey - Bass Publishers.
- Guignon, C. B. (1993). *The Cambridge companion to Heidegger*. United States of America: Cambridge university Press.
- Guzetta, C. E., Kessler, C. A., Dossey, B.M., & Moser, D. K. (1998). Alternative/complementary therapies. In M. R. Kinney, S. B. Dunbar, J. A. Brooks-Brunn, N. Molter & J. M. Vitello-Cicciu (Eds.), *AACN's clinical reference for critical care nursing* (4th ed., p.175-195). St. Louis: Mosby.
- Hardey, M., & Mulhall, A. (1994). *Nursing research theory and practice*. London: Chapman & Hall.
- How, A. (1995). *The Habermas - Gadamer debate and the nature of the social*. Great Britain: Ipswich Book Co. Ltd.
- Hudak, C. M., Gallo, B. M. & Benz, J. J., (1994). *Critical care nursing: A holistic approach* (6th ed). Philadelphia: J.B. Lippincott Company.
- Keegan, L. (2001). *Healing with complementary and alternative therapies*. United States of America: a division of Thomson Learning, Inc.
- Koch, T. (1996). Interpretive approaches in nursing research: The influence of Husserl and Heidegger. *Journal of Advance Nursing*, 21(5), 827-836.
- Kozier, B., Erb, G., Berman, A. J. & Burke, K. (2000). *Fundamentals of nursing: Concept, process and practice* (6th ed). New Jersey : Prentice Hall Health.
- Leininger, M. M. (1985). *Qualitative research methods in nursing*. London: Grune & Stratton, Inc.

- Leonard, V.W. (1994). A Heideggerian phenomenological perspective on the concept of person. In P. Benner. (Ed.), *Interpretive phenomenology*. (pp. 43-63). Thousand Osk: Sage Publications.
- Locke, L. F., Spirduso, W. S., & Silverman .S. J. (2000). *Proposals that work* (4th ed.). California: Sage Publications, Inc.
- Lynch-Sauer, J. (1985). Using a phenomenological research method to study nursing phenomena. In M. M. Leininger (Ed.), *Qualitative research methods in nursing* (p.93-106). London: Grune & Stratton, Inc.
- Manen, M.V. (1990). *Researching lived experience: Human science for an action sensitive pedagogy*. London: The Althouse Press.
- Martin, M., & Mc.Intyre, L. C. (1994). *Readings in the philosophy of social science*. Cambridge: A Bradford Book the MIT Press.
- Mauil, C. A. (1996). The high - risk patient: Management of the critically ill. *Critical care nurse*, 16 (1), 90.
- Maxwell-Hudson, C. (1990). *The book of massage: The complete step-by-step guid to Eastern and Western techniques* (9th ed.). London: Gaia Books Limited .
- Morse, J. M. (1994). *Critical issues in qualitative research methods* (3 rd ed.). Thousand Oaks: Sage Publications.
- Munhall, P. L., & Boyd .C. O. (1993). *Nursing research: A qualitative perspective*. New York: National League for Nursing Press.
- Munhall, P. L. (2002). *Nursing research: A qualitative perspective*. Boston: Jones and Bartlett Publishers.
- National institutes of health. (2003). Complementare therapy. (Online). Retived: [June, 18 2003] from <http://altmed.od.nih.gov/health/whatiscam/>.
- National Center for Complementary therapy and alternative medicine. (2004). What is complementary therapy and alternative medicine (CAM). (Online). Retived: [June, 10 2004] from <http://altmed.od.nih.gov/health/whatiscam/pfd/>.
- Norwood, S. L. (2000). *Research strategies*. Newjerscy: Prentice hall health upper saddle river.

- Omery, A. (1983). Phenomenology: A method for nursing research. *Advances IN Nursing Science*, 5(2), 49-62.
- Parse, R. R., Coyne, A. B., & Smith .M. J. (1985). *Nursing research qualitative methods* Maryland: Brady Communications Company.
- Polit, D. F., & Hungler] B. P. (1993). *Essentials of nursing research: Method, Appraisal and utilization* (3 rd ed.). Philadelphia: Lippincott company.
- Polit, D. F., & Hungler, B. P. (1997). *Essentials of nursing research: Method, Appraisal and utilization*. Philadelphia: Lippincott company.
- Poor, B. (2001). *End of life nursing care*. Sudbury: Jones and Bartlett Publishers.
- Pope, C., & Mays, N. (2000). *Qualitative researse in health care* (2th ed).Great Britain: JW Arrowsmith Ltd, Bristol.
- Puavili, A. (2001). Phenomenology: A critical appraisal. *Thai Journal of Nursing Research*, 5 (1), 31-34.
- Shaffer, J. L. (1991). Spiritual distress and critical illness. *Critical care nursing*, 11(1), 42-43.
- Silverman, D. (1993). *Interpreting qualitative data*. London: Sage Publications.
- Silverman, D. (2000). *Doing qualitative research*. London: Sage Publication Ltd.
- Strauss, A. L. (1990). *Qualitative analysis for social scientists*. Cambridge: Cambridge university press.
- Streubert, H. J.,& Carpenter, D. R. (1995). *Qualitative research in nursing: Advancing the humanistic imperative*. Philadelphia : J.B. Lippincott company.
- Streubert, H. J., & Carpenter, D. R. (1999). *Qualitative research in nursing: Advancing the humanistic imperative*_(2 nd ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Ted Andrew. (2543). *เสียงทิพย์ สืบค้นบำบัดมหัศจรรย์* (อันเวส, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์ดีการพิมพ์ จำกัด.
- Thomson , J. L. (1990). Hermeneutic inquiry. In E.M. Linda (Ed.), *Advancing nursing science through research*. California: California Publication, Inc.
- Urban, N. (1998). Patient and family responses to the critical car environment. In M. R. Kinney, S. B. Dunbar, J. A. Brooks-Brunn, N. Molter, & J. M. Vitello-Cicciu (Eds.),

AACN's clinical reference for critical care nursing (4 th ed., pp. 145-161). St. London: Mosby.

Vollmer, K. M. (1986). *The hermeneutics reader*. Great Britain: T.J. Press Ltd, Padstow.

Walters, A.J. (1995). The phenomenological movement: implication for nursing research. *Journal of Advanced Nursing*, 22(4), 791-799.

White, L. (2001). *Foundations of nursing: caring for the whole person*. Texas: Del Mar Learning.